

Konsten att dra en gammal vals

H&M, palats i Dubai, torp i Småland. De är några av Lim & Handtrycks kunder. I Göteborg ligger nämligen ett världsunikt färg- och tapetmakeri, där Michael Rasmussen och hans medarbetare gör tapeter helt enligt gamla hantverksmetoder.

Den enorma tryckmaskinen från 1896 brummar med djup och trygg röst. Långsamt trycker valsen fram ett turkosblått mönster på grovt, brunt papper som sedan fortsätter in bakom maskinen för hängtorkning i långa våder. Michael Rasmussen plirar sakkunnigt på några provtryck, jämför. Eftersom färgerna blandas för hand av ekologiskt material är vägen till själva nyansen aldrig densamma från gång till gång. Från en pappsäck öser medarbetaren Basel Elkrinawy ner sprakande pigment i blandningskärlet med limfärg, nickar och ser nöjd ut. Ingen datoriserad färgnyansering här inte. Michael Rasmussen tittar upp på oss och ler: - Det blir inte perfekt, det blir levande! Fullständigt ekologiska produkter, originalmaskiner, färgnyansering för hand. Annars skulle hela produktionen vara hantverksmässigt oetisk, menar Michael Rasmussen. Men - på en front begår han sig. Tapeterna är tvättbara, för annars hade det varit kommersiellt omöjligt. Tapetmakare som jobbar med handtryck finns bara ett fåtal i världen. Men Lim & Handtryck är troligen den enda som jobbar ekologiskt, och dessutom ensam om att sälja limfärg, den färg som också används vid tapetframställningen. Limfärgen i detta fall är linoljestödd, och är en oorganisk produkt som bland annat innehåller mald marmor (krita), vilket ger en matt färg med god täckförmåga. - Limfärgen ger en lyster och ett djup som vanlig syntetiskt bunden färg aldrig kan åstadkomma, säger han med eftertryck.

Han är fjärde generationen tapetmakare, det var hans morfars far som startade Göteborgs Tapetfabrik 1882. Som välutbildad kolorist var Michael för ett antal år sedan kollektionsansvarig för ett 15-tal tapetfabriker världen över. När vännen Birgit Burström ringde och frågade om han ville starta tapetfabrik blev han genast intresserad. Det var 1990. Idag har Birgit Burström eget tapetmakeri på Långholmen i Stockholm, där hon med hjälp av screentryck producerar tapeter i 1800- och 1900-talsmodeller. Hon samarbetar fortfarande med Lim & Handtryck nu och då, och är dessutom återförsäljare av deras tapeter.

Tapeterna som Michael Rasmussen och hans tre anställda tillverkar, görs för det mesta utifrån äldre originalmönster och valsar. Dessa har han lyckats hitta vid fabriksnedläggningar och utomlands. Valsarna till det som blev Funkisskollektionen fanns i några ruiner utanför Riga, och väl där övervakades Michael Rasmussen av ett par ganska hotfulla medlemmar ur maffian. Som tur var hade Michael 16 svenska

hundralappar i fickan. Han stryker med fingertopparna över en av de vackra trävalsarna och förklarar:

- Det vanligaste är att någon kommer hit med en gammal bit tapet som de vill ha tillverkade, då låter vi återskapa mönstret med hjälp av en gravör gör nya valsar. Så var till exempel fallet med Mariestads Teater, där en gammal tapetbit från slutet av 1800-talet hittades i bjälklaget när teatern skulle renoveras. Tapeten rekonstruerades hos Lim & Handtryck och sitter nu i teaterns foajé. Bland kunderna märks annars alltifrån torpägare som vill ha autentiska tapeter från 1800-talet till slott och herresäten världen runt. Bibliotek, sjukhus, film- och teaterproduktioner. Samt trendkänsliga restauranger och caféer, eller varför inte Hennes & Mauritz, som satt upp på fondväggar i 14 länder. Ett uppdrag vars storlek tog en hel del kraft och kapacitet av den lilla Göteborgs-företaget. På senare år har tapetmakandet hos Lim & Handtryck äntligen börjat generera vinst. - Ja, det tar fruktansvärt långt tid att bli berömd, säger Michael Rasmussen och skrattar.

(Publicerad i Sköna Hem 2004)